

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Förskolan Junibacken

Läsår 2024-2025

Innehåll

Mål med planen.....	3
Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Inledning.....	3
Definitioner	4
Delaktighet i arbetet med planen	4
Förankring av planen.....	4
Ansvarsfördelning.....	5
Utvärdering av åtgärderna och insatserna i föregående års plan.....	6
Främja lika rättigheter och möjligheter	6
Främjande insatser	6
Kartläggning	10
Förebyggande åtgärder	13
Rutiner för att hantera trakasserier och kränkande behandling.....	14
Lagar och regler som gäller för planen	16
Viktiga begrepp och definitioner	16
Diskriminering	16
Diskrimineringsgrunder.....	16
Direkt och indirekt diskriminering	17
Trakasserier	17
Sexuella trakasserier	17
Tillgänglighet.....	18
Likabehandling.....	18
Främjande respektive förebyggande åtgärder	18
Främjande arbete - vad säger lagen?.....	18
Kränkande behandling	19
Mobbning.....	19
Utrednings- och åtgärdsskyldighet	19
Repressalier.....	19
Kartläggning	20

Förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att strukturera likabehandlingsarbetet. Arbetet med att utforma planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och att involvera alla som berörs.

Mål med planen

All personal på förskolan Junibacken tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Alla barn på förskolan Junibacken ska känna sig trygga och uppleva att de blir lyssnade på och tagna på allvar.

En förskolegång på förskolan Junibacken ska vara säker ur ett likabehandlingsperspektiv.

Planen gäller både de situationer där det kan uppstå kränkningar eller risk för kränkningar mellan elever/barn och de kränkningar eller risker för kränkningar som vuxna på skolan kan utsätta elever/barn för.

En viktig utgångspunkt är att ett barns upplevelse alltid måste tas på allvar. Om den vuxne inte uppfattar att det är en kränkning så är det barnets upplevelse som definierar kränkningen.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling består av

- det främjande arbetet
- det förebyggande arbetet inklusive kartläggning
- det åtgärdande arbetet

Inledning

Förskolans namn: Förskolan Junibacken
Planen gäller från: September, 2024
Verksamhet som omfattas av planen Förskola 1-5 år samt pedagogisk omsorg 6-12 år
Kontaktperson för planen, utsedd av rektor Helene Strömberg 0584-473364
Samtliga insatser och åtgärder som framgår av planen ska utvärderas Framåtsyftande samtal med vårdnadshavarna till 1 - 4 åringar sker i början av varje termin i september samt februari-mars. För vårdnadshavare till 5 åringar sker samtalen i november och i maj. Kartläggning sker via trygghetsblanketten med att alla barn i förskolan besvarar frågor tillsammans med en pedagog och även i hemmet med vårdnadshavare om barnets trivsel på förskolan. De yngsta barnen på förskolan observeras utifrån enkätens frågor. Vid eventuella åtgärder följs kartläggningen upp så att åtgärderna har nått sitt resultat. Enkät till vårdnadshavarna skickas ut under vårterminen samt en medarbetarenkät. Trygghetsenkäten utvärderas och följs upp på varje enhet utifrån trygghet, barns inflytande och lärmiljöer.

Definitioner

I skollagen och diskrimineringslagen finns ett antal begrepp som är viktiga att känna till i arbetet med likabehandling. Du hittar dessa i bilagan med definitioner. Där finns också olika exempel på kränkande behandling.

Delaktighet i arbetet med planen

Barnens delaktighet

Barnen är experter på hur situationen på förskolan är och medverkar alltid i kartläggningen. Vid kartläggningen sker samtal kring frågor från trygghetsblankett med barn och vårdnadshavare samt ansvarspedagog. Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering utgår från det som framkommer i terminens tidiga kartläggning tillsammans med barn och vårdnadshavare.

Vårdnadshavares delaktighet

Får information och är delaktiga i kartläggningen. Vårdnadshavare kan framföra tankar vid framåtsyftande samtal som är 2 gånger/läsår, samt vid daglig dialog vid hämtning och lämning samt vid föräldramöten. Vårdnadshavare är också välkomna på verksamhetsbesök.

Medarbetarnas delaktighet

Pedagoger gör kartläggningen med sina ansvarsbarn, resultat av kartläggningen sammanställs i arbetslaget. Åtgärder som behöver sättas in diskuteras och fastställs i arbetslaget. Insatta åtgärder följs upp i arbetslaget. Pedagoger presenterar plan på föräldramöte. Specialpedagog träffar trygghetsteamet kontinuerligt under året.

Förankring av planen

Planen förankras på följande sätt

Planen förankras hos barn genom personalens arbetssätt, bemötande och förhållningssätt. Kartläggningen sker via trygghetsblankett och vardagliga samtal med barn i förskolans alla rutinsituationer ex. måltiden och i leken.

Personalen arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbetet och har en levande dialog om planens innehåll genom bl.a. samtal som uppstår via litteratur som barnen tar del av vid högläsning.

Planen förankras hos personal vid APT. All personal på förskolan läser planen i sin helhet och är en stående punkt vid arbetslagets reflektion hur vi ska arbeta förebyggande mot kränkningar samt vidhålla ett kontinuerligt värdegrundsarbete på förskolan. Genom kontinuerliga diskussioner kring planen är vårt mål att göra planen levande och tillgänglig.

Planen ingår i introduktionen av personal som anställs under året.

Förankring av planen

Planen förankras hos vårdnadshavarna genom information via vår hemsida, edwise och edlevo, trygghetsenkäten, framåtsyftande samtal och via samtal kring planen på föräldramöten.

Dokumentation av fall av kränkande behandling sker omgående.

Ansvarsfördelning

Enligt skollagen har huvudmannen det övergripande ansvaret för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Huvudmannen, det vill säga Barn – och utbildningsnämnden, ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever (6 kap 6 § Skollagen).

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling (6 kap 7 § Skollagen).

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap 10 § Skollagen)

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling (6 kap 8 § Skollagen).

Enligt skollagen ansvarar rektor för att huvudmannen får kännedom om kränkande behandling i verksamheten (6 kap 10 § Skollagen).

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig har blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor (6 kap 10 § Skollagen).

En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig har blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (6 kap 10 § Skollagen).

I Laxå kommun delegerar huvudmannen till rektor på varje enhet att ansvara för genomförandet av arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Rektor är ansvarig för att planen upprättas och följs enligt den plan som gäller. Rektor ska ansvara för att planen implementeras, utvärderas och revideras varje år. All personal har ansvar för att planen efterlevs och att arbeta efter den.

Rektor ska på huvudmannens delegation se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla till huvudmannen samt vidta åtgärder.

Trygghetsteam och kurator ansvarar för det förebyggande arbetet och ska arbeta för att förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Kurator återför verksamheternas arbete till huvudmannen enligt rutin. Rutinen innebär att utsedd kontaktperson för verksamheten träffar huvudmannens representant vid ett antal tillfällen per termin för återföring.

Utvärdering av åtgärderna och insatserna i föregående års plan

Planen mot diskriminering och kränkande behandling innehåller här nedan en redovisning av hur åtgärderna och insatserna i föregående års plan har genomförts. Har insatserna och åtgärderna haft avsedd effekt utifrån de mål som sattes upp i föregående års plan? Utvärderingen är utgångspunkten för årets plan.

Beskrivning av hur fjolårets plan har utvärderats och vilka som har varit delaktiga

Utifrån diskrimineringslagen arbetar förskolan fortlöpande i fyra olika steg med att motverka diskriminering genom att undersöka(kartlägga), analysera, åtgärda, följa upp och utvärdera. Arbetet syftar till att främja och förebygga alla diskrimineringsgrunderna genom:

- kartläggning och samtal och observationer med alla barn i förskolan
- resultat i stratsys
- analys av enkät till vårdnadshavare,
- resultat av inskolning får vi fram en helhetsbild.

Varje åtgärd behandlas var för sig och följs upp och utvärderas för att se om det skett en förbättring.

Rektor, specialpedagog, pedagoger, barn och vårdnadshavare har varit delaktiga i arbetet med fjolårets plan.

Ansvariga för att årets plan utvärderas är: rektor tillsammans med specialpedagog, arbetslagsledare och pedagoger.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Läsåret 23/24 hade vi inga större saker att göra åtgärder för. Det var färre saker att nå knuffades lite ibland och att man ville vara själv på toaletten. Vi pratade om det med barnen och sa att de alltid kunde prata med oss pedagoger för att ex vakta på toaletten. Vi tog några barn i hallen åt gången för att det skulle bli en lugnare miljö. Var samma på höst och vår. Pedagogisk omsorgs barnen känner sig trygga vid bussen och taxin att vi följer dem och hämtar dem. De är glada att staketet är lagat så att de åter kan vara ute på skolgården och få känna sig lite stora/större. Vi har dagligen arbetat med konflikthantering och dagliga samtal om hur vi är och ska vara mot varandra vilket leder till att barnen vet vad som gäller och därför blir det inga större åtgärder att göra. Vi har pratat mycket om att inte vara på varandra om småsaker utan säga till vid större saker. Vi behöver ha tålmod med varandra och det har gett resultat. Vi har en fin grupp från 1-10 år just nu som leker väldigt fint tillsammans och är måna om varandra.

Främja lika rättigheter och möjligheter

Att arbeta med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och vuxna på skolorna och ska genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem.

Främjande insatser

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors

lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas. Det främjande arbetet ska omfatta möjligheter för barn och elever att återkommande diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas med mål att förstärka respekten för allas lika värde.

Mål
Barnen i åldrarna 1-5 samt 6-12 år möts av en trygg miljö och en lärorik undervisning.
Diskrimineringsgrund/diskrimineringsgrunder som omfattas av insatsen
Ålder, kön, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning
Insats
<p>Vi erbjuder många olika aktiviteter och saker att göra för olika åldrar. Vissa saker får bara de stora skolbarnen göra. Delar upp oss i mindre grupper så att det ska bli lugnare miljö för alla. utnyttjar ”skolgården” för de större så då pedagogiskomsorgsgruppen har blivit större grupp. Följer de större barnen som har pedagogisk omsorg till bussen på morgonen och eftermiddagen så att de ska känna sig trygga.</p> <p>Vi har gjort olika lådor att ha utomhus också. Några som passar förskolan och några som passar skolbarnen. Köper ständigt in material efter önskingar från både förskolan och pedagogisk omsorg. Vi jobbar med kompisprat, stopp handen, stopp min kropp och löser konflikter tillsammans så att barnen är delaktiga och lär sig att lyssna på varandra. Vi uppmärksammar barnkonventionen och rocka sockorna.</p> <p>Vi har aktivitetskort både ute och inne för att skapa en lugn och trygg miljö.</p> <p>På loven styr skolbarnen som är här vad vi ska göra genom att lämna förslag och sedan genomför vi det under veckan.</p>
Hur och när ska insatsen följas upp
Inför kartläggningen varje termin samt under framåtsyftande samtalen med vårdnadshavarna.
Ansvarig för insatsens genomförande
All personal på förskolan

Mål
Vi skapar samarbete och behöver jobba tillsammans för en trygg och lärorik miljö och verksamhet, pedagoger, barn och vårdnadshavare.
Diskrimineringsgrund/diskrimineringsgrunder som omfattas av insatsen
ålder, kön, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet
Insats
<p>Vi har ett nära samarbete med hemmen.</p> <p>Vi möter alltid upp i hallen vid lämning och hämtning så att de ska känna sig sedda och välkomna samtidigt som vi kan delge varandra information som är nödvändig för att vi ska göra det bästa för barnen under dagen.</p> <p>Vi har framåtsyftande samtal 2 gånger /läsår</p> <p>Vi har en Brukarstyrelse på Junibacken som träffas 4 gånger /läsår.</p> <p>Vi har jobbkvällar/avslutningar tillsammans med familjerna på Junibacken vilket gör att alla känner sig delaktiga.</p> <p>Gemensamma föräldramöten med tema.</p> <p>Instagram konto där vi lägger upp undervisningsaktiviteter som vårdnadshavarna kan ta del av på kvällarna tillsammans med sina barn. Har mycket kort på det vi pratar om i hallen också så vi kan diskutera vid hämtning.</p>

Försöker att skapa lärmiljöer utefter barnens intressen. Vi har skapat matte hörna, doktorshörna, läshörna och magnethörna Samarbete med vårdnadshavare med sommarläxa för att starta upp temat livsstil och hälsa.

Hur och när ska insatsen följas upp

Vid framåtsyftande samtal med vårdnadshavare, kartläggningen med barnen. Vi kollar av enkätsvaren som vårdnadshavarna svarat på. Under våren vid enkätsvaren från föräldrarna samt under framåtsyftande samtalen.

Ansvarig för insatsens genomförande

All personal på förskolan.

Mål

På förskolan Junibacken möter vi upp alla barnens olika behov. Vi vill att alla ska känna sig välkomna hit. Vi använder oss av tolk då det behovet finns, använder oss av hjälpmedel som behövs.

Diskrimineringsgrund/diskrimineringsgrunder som omfattas av insatsen

ålder, kön, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning

Insats

Vid sammankomster, studiebesök och tillställningar använder vi alltid tolk, för ökad jämställdhet och tillgänglighet. Extra organisatorisk uppmärksamhet krävs, för att jämställdhet och tillgänglighet ska tillgodose och kränkningar förebyggas.

Vi har hälsningsfraser i hallen som hej, hej då, osv så att alla ska känna igen sig i sitt språk. Vi har svenska, engelska, dari, tyska, polska som språk i vår verksamhet just nu. Vi har månadens ord på alla olika språk för att ta del av varandras kulturer samt att kunna använda olika språk på ex frukterna. Även ord utefter teman som vi jobbar med

Vi skapar gemensamma mål med vårdnadshavarna när det behövs för att vi ska jobba lika på förskolan och hemma.

Vi har extra arbetspass varje dag så att alla barn ska bli gröna/godkända på MT.

Vi jobbar med vår ljudnivå så att barn med hörselnedsättning kan delta på ett trivsamt sätt även för alla i gruppen.

Vi skapar miljöer inne och ute som passar för olika åldrar.

Hur och när ska insatsen följas upp

Vi pratar om det vid framåtsyftande samtal med vårdnadshavarna

Ansvarig för insatsens genomförande

All personal på förskolan.

Mål

Alla barn får vara med på alla aktiviteter

Diskrimineringsgrund/diskrimineringsgrunder som omfattas av insatsen

Kön, ålder

Insats

Vi på Junibacken erbjuder barnen stort utbud av olika saker/aktiviteter att göra. Vi har frisör, snickare, kock, konstruktion, skapande, familj/pedagoglek, slottet, teknik mm som barnen kan lära sig och utveckla sin kunskap genom. (yrkeslådor) Vi träffar brandbilen, kyrka,

bylaget och Setra under året. Detta gör att barnen kan se vad man kan göra och att både tjejer och killar kan göra allt vad de vill. Vi gör ingen skillnad på om tjejer leker med bilar eller killarna klär ut sig i klänning. Allt är tillåtet hos oss. Pratar om att det finns killar som har klänning och att man kan vara 2 mammor eller pappor i en familj. Alla familjesituationer är ok.

Vi jobbar i mindre grupper efter ålder på samlingar och aktiviteter så att alla får undervisning efter egen ålder. Erbjuder varierande lärostilar under samlingen då vi vet att alla lär på olika sätt.

Hur och när ska insatsen följas upp

Vid aktiviteter, samtal med barnen och framåtsyftande samtal med vårdnadshavare.

Ansvarig för insatsens genomförande

All personal på förskolan.

Kartläggning

Områden som kommit fram i kartläggningen

Kränkande behandling

Kartläggningsmetod

Varje pedagog går med sina ansvarsbarn och kollar av vår inne och utemiljö med hjälp av trygghetsblanketten (glada, ledsna gubbar) som de kan svara med. Blir det en ledsen gubbe följer pedagog upp varför det blir en ledsen gubbe. Alla svar går pedagogerna tillsammans igenom vid en reflektion eller arbetslagstid. Vi tar fram åtgärder på det som kommit fram för att göra det bättre. Detta sker 2 gånger/läsår i början av varje termin sen följs det upp, så att det har skett en förbättring.

Hur har barnen respektive personalen involverats i kartläggningen

Pedagoger och barn gör samtalen/frågorna om miljön tillsammans. Pedagogerna sammanställer alla svar och gör eventuella åtgärder.

Resultat och analys

Resultatet ht24:

Förskolan:

När jag går till förskolan: Alla barn har svarat med grön gubbe

Analys och åtgärd: väldigt bra betyg. Vi har en bra och fin grupp. Rädda och omtänksamma mot varandra. Oftast samma pedagogstyrka.

Känner du dig trygg överallt: alla har svarat gröna gubbar

Analys och åtgärd: att vi pedagoger är uppmärksamma och ser till att alla får vara med och att det är ok för alla inblandade. (annat modersmål) vi har jobbat mycket med värdegrunden i början av terminen med hjälp av Bamse material.

Tycker du om att leka och lära inomhus: Alla barn svarar grön gubbe.

Analys och åtgärd: mycket bra betyg.

Berätta vad du tycker om samlingen: alla barn har svarat grön gubbe

Analys och åtgärd: mkt bra betyg kan vara för att vi pratar om ett ämne som intresserar alla.

Berätta vad du tycker om aktiviteter/uppdrag: alla barn har svarat grön gubbe. Matte, bygga, måla, djuren, magneterna var de bästa aktiviteterna

Analys och åtgärd: ett bra betyg. Vi försöker att lyssna in barnen och ta vara på det som de vill göra och veta mera om.

Tycker du om att leka och lära utomhus: alla barn har svarat gröna gubbar. Kiosken, bygga sandlott, måla, slottet, gräva, uteköket var bästa aktiviteterna.

Analys och åtgärd: mycket bra betyg. Vi har köpt in mer och nytt material som gör att intresset växer hos barnen, vi har förstärkt många vrår ute med bilder och tecken också.

Tycker du om att leka och lära i skogen: Alla barn har svarat med gröna gubbar.

Analys och åtgärd: mycket bra betyg. Barnen tycker att det är kul att leta efter djur och insekter i skogen. Kan vara lite läskigt att vara helt själv men är det fler kompisar så är det bra. Alla barn gillar inte när det är myggor i skogen heller.

I stort ett väldigt bra resultat. Vi har nöjda och trygga barn. Vi jobbar aktivt med hur vi ska vara mot varandra och hur vi kan hjälpa varandra. Vi pedagoger arbetar också likvärdigt vilket ger en stor trygghet hos barnen. De vet vad som gäller, händer och hur de ska göra om något blir på tok.

Vt25

Vad tycker du om att gå till förskolan:

Analys och åtgärd:

Känner du dig trygg på förskolan:

Analys och åtgärd:

Vad tycker du om att leka och lära inomhus:

Analys och åtgärd:

Vad tycker du om samlingarna:

Analys och åtgärd:

Vad tycker du om aktiviteter och uppdrag:

Analys och åtgärd:

Vad tycker du om att leka och lära utomhus:

Analys och åtgärd:

Tycker du om att leka i skogen:

Analys och åtgärd:

Pedagogisk omsorg:

Resultat Ht24

Tycker du om att komma till pedagogisk omsorg: Alla svarade grön gubbe

Analys och åtgärd: ett bra betyg.

Tycker du om att gå till bussen på morgonen: alla barn som går på bussen med oss har svarat grön gubbe.

Analys och åtgärd: De blir trygga på morgonen eftersom en pedagog följer dem ner varje morgon.

Tycker du om att åka taxi hem: alla har svarat grön gubbe.

Analys och åtgärd: Vi möter upp barnen på baksidan när de kommer med taxi. En pedagog som ansvarar över det varje dag.

Vad tycker du om att mellanmålet: Alla barn har svarat grön gubbe

Analys och åtgärd: bra betyg och de stora barnen gillar att sitta i målarrummet och äta då de känner sig lite stora.

Vad tycker du om toalettsituationen: Alla svarade grön gubbe och 1 barn svarade lite gul gubbe. Ibland kan andra något barn komma och dra i handtaget när de är på toaletten.

Analys och åtgärd: pratat om att barnen kan be oss pedagoger att vakta dörren när de är på toaletten eller be en kompis att vakta.

Vad tycker du om när vi är ute och leker eller har aktiviteter: Alla barn svarade grön gubbe och 1 barn svarade gul gubbe. Hen känner att det ibland uppstår konflikter då ett annat barn vill bestämma lite mycket

Analys och åtgärd: samtala om att det är viktigt att prata med varandra och lyssna på varandra. Att komma och säga till en pedagog så fort det blir något tokigt som inte känns rätt.

I det stora hela ett väldigt bra resultat på kartläggningen. Inga större åtgärder att ta tag i på en gång utan mest saker som går att lösa genom samtal och diskussioner.

Etnisk tillhörighet

Kartlägningsmetod

Vid samtal och kartläggning med barnen, vid samtal med vårdnadshavare samt trygghetsenkät till vårdnadshavare.

Hur har eleverna respektive personalen involverats i kartläggningen

Vid samtal och kartläggningen samt vid pedagogernas reflektion om svaren som kom upp

Resultat och analys

Just nu har vi familjer som behöver tolk och vi har flera olika språk i gruppen som dari, svenska, engelska, finska, tyska, polska. Vi jobbar med hälsningsfraser i hallen på våra olika språk samt månadens ord för att alla ska känna sig delaktiga och välkomna. Vårdnadshavarna samarbetar med oss och hjälper oss översätta orden på deras språk.

Kön

Kartlägningsmetod

Vid samtal och kartläggning med barnen, vid samtal med vårdnadshavare samt trygghetsenkät till vårdnadshavare.

Hur har eleverna respektive personalen involverats i kartläggningen

Vid samtal och kartläggningen samt vid pedagogernas reflektion om svaren som kom upp.

Resultat och analys

Vi jobbar utefter att alla saker/aktiviteter är till för alla barn oavsett kön. Barnen accepterar varandras val och alla är nöjda. Blir inget konstigt om inte vi pedagoger lägger någon värdering i saker eller aktiviteter. Pedagogerna måste jobba medvetet med att allt är tillåtet för alla.

Förebyggande åtgärder

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling**Mål och uppföljning**

Inget barn på Junibacken ska känna sig utsatt för kränkande behandling

Åtgärd

Vi jobbat regelbundet med empati och respekt. Vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra och lära varandra saker över åldrarna.

Vi har dagliga diskussioner om hur man är en bra kompis, hur vi ska vara mot varandra här på Junibacken. Viktigt att vi lär oss säga förlåt till varandra.

Vi har positiv beröring och massage ibland.

Barnen får vara själva på toaletten. De större som vill får låsa dörren. De andra kan säga till en pedagog som vaktar så ingen kommer in och även så att pedagogen hör när de är klara.

Berättar för föräldrarna om något uppstår så vi kan jobba från båda hållen.

Motivera åtgärd

Om vi jobbar med ovanstående punkter leder det till en trygghet och en tillhörighet vilket gör att de hjälper och ser till varandra

Ansvarig

Samtliga pedagoger på förskolan.

Datum när det ska utvärderas

Vid kartläggningen vid båda terminerna.

Kön**Mål och uppföljning**

Flickor och pojkar ska få lika stort utrymme och inflytande i vår verksamhet. Alla saker eller aktiviteter är för alla barn

Åtgärd

Vi ger alla talutrymme, går ofta laget runt så alla får chansen att säga något.

Vi ser till att det finns leksaker och aktiviteter som man kan göra som kommer från många olika sorts yrken som kock, byggare, frisör, städare, snickare, ta hand om barn/dockor, bilar, mekano osv.

HBTQ frågor att alla familjer ser olika ut. Att alla får vara som de vill och det är ok.

Barnen får fråga varandra innan de kramar varandra så vi vet att barnet vill ha en kram.

Motivera åtgärd

HBTQ väldigt viktigt i ett litet samhälle där de inte träffar på detta så mycket. Om inte vi vuxna gör så stor sak av vad som är flick eller pojsaker så gör inte barnen det heller. Alla får göra allt.

Ansvarig Samtliga pedagoger på förskolan.
Datum när det ska utvärderas Vid kartläggningen vid båda terminerna.

Sexuella trakasserier

Mål och uppföljning Inget barn på Junibacken ska få känna sig utsatt för sexuella trakasserier.
Åtgärd Vi jobbar aktivt med stopphanden eller stopp min kropp. Barnen får fråga varandra om de vill ha en kram. Säger man nej så är det nej. Vi pratar om privata områden som rumpa, snopp och snippa så barnen får kunskap om vad som är ok eller inte. Diskuterar om vad som är ok att säga till varandra eller inte säga till varandra. Samt är det ok att ta på kompisarna hur som helst.
Motivera åtgärd Vi pedagoger måste jobba aktivt med dessa frågor annars vet de inte. Ex. de större skolbarnen tycker de små är så gulliga och vill kramas och klappa men samtala kring att när hen gör så vill de inte. De säger ifrån med kroppsspråket fast de är små och deras språk räknas också.
Ansvarig Samtliga pedagoger på förskolan.
Datum när det ska utvärderas Vid kartläggningen av båda terminerna.

Rutiner för att hantera trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. En elev kan bli utsatt för trakasserier och kränkande behandling av såväl personal som av andra elever. Det finns inget krav på uppsåt. En elev eller anställd behöver alltså inte haft någon elak avsikt för att göra sig skyldig till kränkande behandling eller trakasserier. Det är effekten som avgör.

Anmälan om uppmärksammas eller misstänkt kränkande behandling kan göras av elev, vårdnadshavare eller personal vid skolan. Alla elever ska vara informerade av skolans personal om vem de kan vända sig till om de upplever sig kränkta av en annan elev eller en vuxen i verksamheten. Vårdnadshavare får samma information exempelvis i samband med föräldramöte. Om en vuxen i skolan får kännedom om trakasserier eller kränkande behandling av en elev är de skyldiga att snarast anmäla detta till rektor som i sin tur beslutar om att utreda händelsen. Rektor informerar även skolhuvudmannen.

När det uppstår en situation där en elev känner sig kränkt ska en anmälan om misstänkt kränkande behandling upprättas i systemet Drafit.

Systemet innehåller uppgifter för att anmäla och utreda en händelse, ta ställning till, vidta och följa upp åtgärder. Systemet används för Laxå kommuns alla skolor.

Skolan måste ta ett samlat grepp kring elevers skolsituation och på ett allsidigt sätt utreda elevers känsla av utsatthet. Det är viktigt att den enskilda elevens upplevelse av det inträffade är utgångspunkten för

utredningen kring vad som hänt. Om flera parter i samma ärende upplever att de utsatts för kränkning ska en anmälan och utredning göras för varje part.

Leder kränkningarna till att någon av de inblandade eleverna är i behov av särskilt stöd för att nå kunskapsmålen eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation måste även en utredning enligt 3 kap. 8 § skollagen inledas.

I förekommande fall ska även anmälan till andra myndigheter och personalansvarsnämnden göras.

Lagar och regler som gäller för planen

Sedan den 1 januari 2009 regleras arbetet mot diskriminering och kränkande behandling i både diskrimineringslagen och skollagen. Skolan ska varje år upprätta en likabehandlingsplan (enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen) och en årlig plan mot kränkande behandling (enligt 6 kap i skollagen).

De regelverk som styr arbetet med plan mot diskriminering och kränkande behandling är:

- Diskrimineringslag (2008:567)
- Skollag (2010:800)
- Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling
- Skolverkets allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, (SKOLFS 2012:10).

Viktiga begrepp och definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär när de som arbetar vid skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever, i samband med diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, verksamhet, undervisning läroböcker och så vidare.

Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. Det är viktigt att komma ihåg då till exempel elever och/eller vårdnadshavare kan uttrycka att eleverna har diskriminerat varandra.

Diskrimineringsgrunder

Diskrimineringsgrunderna är tydligt definierade i diskrimineringslagen. De diskrimineringsgrunder som skyddas i lag är kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion och annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Kön

Med kön avses biologiskt kön (i juridisk mening), det vill säga att någon är man eller kvinna.

Könsöverskridande identitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet

Med diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringsgrunden avser diskriminering på grund av religion, annan trosuppfattning, annan religiös åskådning samt ateism.

Funktionsnedsättning/funktionshinder

Med funktionsnedsättning avses varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Med det avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses uppnådd levnadsålder, samt social identitet med utgångspunkt i ålder.

Direkt och indirekt diskriminering

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Med *direkt diskriminering* avses en särbehandling kopplad till någon av diskrimineringsgrunderna, till exempel ett barns kön eller etnicitet. En *indirekt diskriminering* sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller förfaringsätt som verkar vara neutralt men i praktiken missgynnar ett barn ur ett diskrimineringsperspektiv.

Trakasserier

Trakasserier är en form av diskriminering och innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det kan även vara fråga om ignorerande, utfrysning eller att någon visslar, stirrar eller gör kränkande gester och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Det är trakasserier även när en elev kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionsnedsättning med mera.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är en form av diskriminering i diskrimineringslagen och innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte

ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om ovälkomna beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelande och upplevs som kränkande. Det kan också handla om sexuell jargong.

Tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering i diskrimineringslagen. Med bristande tillgänglighet avses att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. De åtgärder som kravet gäller är sådana som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse.

Likabehandling

Med begreppet likabehandling menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Främjande respektive förebyggande åtgärder

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Det *förebyggande* arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i er verksamhet. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Främjande arbete - vad säger lagen?

Enligt 3 kap. 14 § diskrimineringslagen ska huvudmannen bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för de barn eller elever som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Enligt 6 kap. 6 § skollagen ska huvudmannen även se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt Skolverkets allmänna råd bör det främjande arbetet

1. bedrivs systematiskt och långsiktigt, rikta sig till alla samt vara en del i det vardagliga arbetet,
2. baseras på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår och vilka faktorer som skapar en trygg miljö där alla barn och elever blir respekterade som de är,
3. omfatta kompetensutveckling för personalen för att vid behov öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,
4. innebära att personalen ges tid att diskutera egna normer och attityder samt sådana som genomsyrar den pedagogiska verksamheten, samt
5. omfatta möjligheter för barn och elever att återkommande diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas.

Kränkande behandling

Med kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att ha samband med en diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet. En viktig utgångspunkt är att en elevs upplevelse av kränkning alltid måste tas på allvar. Kränkningar kan till skillnad från diskriminering ske mellan elever.

Kränkningar kan till exempel vara:

- fysiska (slag, knuffar och negativa fysiska handlingar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykiska (utfrysning, grimaser, blickar, skratta nedlåtande, att alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, telefoner, lappar, fotografier, sms, mms, msn och meddelanden på olika webbkommunities).

Mobbning

En person är mobbad om han eller hon upprepade gånger under en viss tid blir utsatt för kränkningar från en eller flera personer.

Utrednings- och åtgärdsskyldighet

Skolan har enligt lag skyldighet att agera så snart någon i personalen får kännedom om att en elev känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Skolan ska utreda vad som har hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Det måste ske skyndsamt. Lärare eller annan personal som får kännedom om händelser som kan vara trakasserier eller kränkande behandling ska anmäla det till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att informera huvudmannen.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavare/förälder har anmält skolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev

medverkar som till exempel vittne i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Kartläggning

Då Skolinspektionen visat på att kartläggningen är en av de vanligaste bristerna i skolornas arbete när det gäller likabehandlingsarbetet så följer här nedan en återgivning av Skolverkets allmänna råd om kartläggning.

Enligt skolverkets allmänna råd bör huvudmannen se till att varje verksamhet regelbundet kartlägger och analyserar sin organisation och sina arbetsätt för att försäkra sig om att det inte finns något som leder till eller riskerar att leda till diskriminering eller kränkande behandling.

Enligt Skolverkets allmänna råd bör i det förebyggande arbetet ingå att

1. regelbundet kartlägga barnens och elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,
2. analysera kartläggningen för att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,
3. i samband med analysen även utvärdera tidigare insatser för att förebygga diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,
4. utifrån de identifierade riskerna formulera konkreta och uppföljningsbara mål för arbetet,
5. planera vilka insatser som ska genomföras under året för att nå målen och hur dessa ska följas upp och bestämma vem som ansvarar för respektive insats, samt se till att eleverna är delaktiga i kartläggningen och i analysen av resultaten och när man avgör vilka insatser som ska sättas in.

Bilaga 1.

Analys trygghetsarbete för läsåret 24/25 Laxå Kommuns Förskolor

Främjande arbete

Specialpedagog för förskolorna har på ett APT under våren 2024 gått igenom med personalen vad diskriminering och kränkande behandling är. Detta ser vi är ett arbete som behöver fortsätta då vi ser att anmälda misstänkta kränkingsärenden fortfarande sker i låg utsträckning i förskolan.

Pedagogerna har under året arbetat med ”kompisböckerna” som är utifrån Barnkonventionen. Det är inköpt ett nytt arbetsmaterial för förskolorna ”Föreskolegänget”. Arbetsmaterialet innehåller konkreta tips och verktyg till att hantera vardagsdilemman och stärka relationer.

Förebyggande arbete

I det förebyggande arbetet på förskolorna har pedagogerna under året genomfört kartläggningar hur barnen upplever sin vistelsetid på förskolan tillsammans med de äldsta barnen. Kartläggningen sker via trygghetsblanketten som är utformad med glad, mindre glad samt ledsen gubbe där alla barn besvarar frågor tillsammans med en pedagog. Denna blankett gör även vårdnadshavarna hemma med barnen. De yngsta barnen på förskolan har observerats av pedagogerna utifrån enkätens frågor. Trygghetsblanketten har sedan pedagogerna gått igenom tillsammans med vårdnadshavare på barnens framåtsyftande samtal. Vid eventuella behov av åtgärder har kartläggningen följts upp så att åtgärderna har nått sitt resultat. Planen kommer att diskuteras på APT med olika områden för att hålla den aktuell ute i verksamheterna.

Draftit

Vi har på förskolorna haft en mycket låg andel anmälda misstankar om kränkande behandling vilket vi tror beror på att det är svårt i förskolorna att avgöra när det är en misstanke om kränkande behandling eller ej. På APT under föregående år har vi haft uppe olika case där pedagogerna har diskuterat och reflekterat över vad kränkande behandling är i förskolan, för att få pedagogerna mer trygga i det arbetet i barngruppen. Kvalitetsutvecklare kommer under APT hösten -24 att gå igenom Draft it för pedagogerna.

Trygghetsteam

Trygghetsteamet i Laxå kommuns förskolor består av Specialpedagog samt arbetslagsledare på respektive förskola. Arbetslagsledarna har på respektive förskola varit ansvariga i arbetet med att upprätta utkast till en ny plan mot diskriminering och kränkande behandling och ansvarat för att höstens plan gått ut på remiss till arbetslagen som sen diskuterats på höstens APT 2024 innan den fastställdes i oktober -24. Trygghetsteamets utvecklingsområde till kommande läsår är att få till mer fysiska kontinuerliga träffar för att diskutera frågor samt hur trygghetsarbetet löper på. Specialpedagogen har fortsatt i uppdrag att arbeta med att förankra och implementera trygghetsteamets rutiner.

Trygghetsenkät

Vårdnadshavarna har i februari -24 fått trygghetsenkäten utskickad till sig. Svarsfrekvensen har i förskolorna varit relativt låg. Trygghetsenkätens frågor kommer revideras inför kommande utskick då vi sett ett behov av det. Revidering av enkäten är påbörjad där arbetslagsledarna från respektive verksamheter varit delaktiga.

I april och maj 2024 har arbetslagsledarna analyserat trygghetsenkäten utifrån områden som lärmiljö, barninflytande samt trygghet. Analyserna av enkäter samt barnintervjuer ligger sen till grund för revidering av plan mot kränkande behandling och diskriminering.

Laxå 2024-10-25

Trygghetsteamsansvariga

Specialpedagog i förskolan